

Mars 2008

Nyhetsbrev från SVAs enhet för kemi, miljö och fodersäkerhet

Nytt om SVA, VFK och fodersäkerhetsarbetet

VFK:s årsmöte i Lidköping den 5 mars

Dagen, som ägde rum i Lidköping på Svenska Foders huvudkontor, inleddes med ett stadgeenligt årsmöte. Leo Virta (Konvex) omvaldes till ordförande och Bengt Stehn (Danisco Sugar) som ledamot på två år. Som ny i styrelsen invaldes Per-Anders Lindqvist (Svenska Foder) på ett år efter att Erik Persson (Sveriges Stärkelse-producenter) avböjt omval. Invalda sedan tidigare är Per Johan Herland (AarhusKarlshamn) samt Inger Larsson (Arla Foods).

Efter årsmötet berättade SVA om salmonellaläget i Sverige och gjorde även en liten jämförelse med Danmark för att sedan gå in på hur SVA:s arbete för VFK fortlöpt under år 2007. Därefter fortsatte Alexey Solyakov, SVA, med att berätta om hur en tolkning av analysresultat görs med hänsyn till utbyte och mätosäkerhet, där ett praktiskt exempel symboliserade hur viktigt det är men inte alltid så lätt. Temat kommer att genomgå närmare vid årets VFK-besök.

Gunnar Andersson, SVA, berättade sedan om projektet Biotracer (se nedan) innan Stig Widell från Jordbruksverket efter lunchen fortsatte med vad som är på gång inom myndigheten samt inom foderlagstiftningen. Dagen avslutades med att Leif Göransson från SLU berättade om ny modell för energivärdering av svinfoder som kommer att tas fram av SLU.

Branschriktlinjerna

VFK har fått synpunkter från Jordbruksverket på branschriktlinjerna som lämnades in i höstas. VFK har i samarbete med SVA kompletterat och justerat efter Jordbruksverkets önskemål och en uppdaterad version är inlämnade till Jordbruksverket för att bli accepterade.

VFK-kurs under våren

Under varje vår de senaste åren har SVA i samarbete med VFK anordnat en fodersäkerhetskurs för VFK:s medlemsföretag. En nyhet för året kommer att vara att det kommer att bli två kurser, en för de som tillverkar torra foderråvaror (förhoppningsvis under senvåren) samt en för de som tillverkar våta foderråvaror (tidig höst). En intresseanmälan gick under januari ut till VFK:s medlemsföretag för att få reda på vad som ni vill att kursen ska ta upp. Baserat på svaren i denna enkät kommer ett kursprogram att tas fram, vilket kommer att skickats ut i god tid innan kursdatum tillsammans med en anmälningsblankett.

Biotracer

SVA deltar tillsammans med ytterligare 46 partners från 24 länder i det EU- finansierade projektet Biotracer, (www.biotracer.org). Projektet syftar till att förbättra spårbarheten för bland annat salmonella och mykotoxiner i foder och livsmedelskedjan. På SVA fokuseras arbetet på osäkerheten i provtagningen för mikroorganismer och kemiska ämnen, och vi har nyligen författat en rapport om statistiken bakom nuvarande provtagningsplaner.

När analysresultat skall jämföras med lagstadgade eller överenskomna riktvärden skall hänsyn tas till osäkerheten i mätningarna. Den mätosäkerhet som rapporteras av laboratorier avser dock normalt bara själva analysen medan den totala osäkerheten också beror på provtagning (sampling) och provberedning.

Osäkerheten i provtagningen beror både på provets storlek och på hur ämnet är fördelat i varan, den s.k. distributionen. När fördelningen är mycket ojämn, t ex för aflatoxin i majs eller ochratoxin A (OTA) i spannmål, kan osäkerheten från samplingen bli flera gånger större än mätosäkerheten från laboratoriet.

Om man misstänker att man riskerar stora förluster på grund av osäkerhet i provtagningen är det möjligt att testa detta i ett kvalitetskontrollförsök, vilket rekommenderas av bland annat Eurachem och CAC. Det finns också metoder för att optimera provtagningsplaner så att kostnader för provtagning och analys står i proportion till de förväntade förlusterna orsakade av osäkerheten i provtagningen.

Gerhard Larsson utreder hur livsmedelsmyndigheter kan effektiviseras

Jordbruksdepartementet har utsett Gerhard Larsson, landshövding i Västernorrland, till utredare för att göra en översyn av hur myndighetsstrukturen inom den så kallade livsmedelskedjan (SVA, Jordbruksverket, Livsmedelsverket samt Fiskeriverket) kan bli mer effektiv. Utredningen ska analysera hur den nuvarande myndighetsstrukturen fungerar och lägga fram förslag på en effektiv och ändamålsenlig myndighetsstruktur där ansvarsfördelningen är tydlig. Utredningen ska ge förslag på hur myndigheterna ska vara organiserade, dimensionerade och lokaliserade samt även identifiera verksamhet som staten eventuellt inte bör bedriva. Utredningen ska vara klar den 1 december 2008.

Omorganisation på SVA

Vid årsskiftet omorganiserades SVA så att foderavdelningen har slagits samman med kemiavdelningen och miljösidan från avdelningen vilt, fisk och miljö till ”Enheten för kemi, miljö och fodersäkerhet”. Men i kontakten mellan VFK-företagen och SVA så är det inga förändringar.

Ny lagstiftning, riktvärden m.m.

Dokument som kan vara av intresse:

- [Kommissionens förslag avseende ny märkningsförordning för foder](#). Förslaget innebär att förenkla befintliga krav för fodermärkning (föreslås bl.a. att de obligatoriska märkningsuppgifterna begränsas till fodernamn, tillverkarens namn och adress, ev fodertillsatser och nettovikt – för vissa foderprodukter kan dock ytterligare märkningsuppgifter krävas). Dessutom blir det inte obligatoriskt att ange exakta halter av alla ingredienser (ett likadant system gäller för livsmedel – inga exakta siffror utan listan över ingredienser i nedstigande ordning beroende på vikt). Allmänheten ges möjlighet att ge Kommissionen eventuella synpunkter på förslaget.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 167/2008](#) av den 22 februari 2008 om nytt godkännande för tio år av ett koccidiostat som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 166/2008](#) av den 22 februari 2008 om godkännande av ett nytt användningsområde för preparatet av *Bacillus cereus* var. *toyoi* (Toyocerin), tillhörande kategorin ”zootekniska tillsatser”, gruppen ”medel som stabiliserar tarmfloran”, som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 165/2008](#) av den 22 februari 2008 om godkännande av ett nytt användningsområde för 3-fytas (Natuphos), tillhörande kategorin ”zootekniska tillsatser”, gruppen ”smältbarhetsförbättrande medel”, som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 164/2008](#) av den 22 februari 2008 om ändring av förordning (EG) nr 1444/2006 avseende lägsta halten av fodertillsatsen *Bacillus subtilis* C-3102 (Calsporin), tillhörande kategorin ”zootekniska tillsatser”, gruppen ”medel som stabiliserar tarmfloran”.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 163/2008](#) av den 22 februari 2008 om godkännande av preparatet lantanumkarbonatoktahydrat (Lantharenol), tillhörande kategorin ”zootekniska tillsatser”, gruppen ”andra zootekniska tillsatser (sänkt utsöndring av fosfor via urin)”, som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 156/2008](#) av den 21 februari 2008 om ändring av förordning (EG) nr 109/2007 avseende den lägsta halten av fodertillsatsen monensinnatrium (Coxidin), tillhörande gruppen ”koccidiostatika och histomonostatika”.
- Författning SJVFS 2008:4 ([SJVFS 2008:4](#), [SJVFS 2008:4 bilaga 11](#)) ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2006:81) om foder. Dokumentet innehåller smärre ändringar i bilagan 11 (gränsvärden för främmande ämnen) med avseende på vissa bekämpningsmedel.
- [SJVFS 2007:88](#) Ändring av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2007:21) om offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter. Ändringen förtydligar vissa formuleringar och medför smärre ändringar i risk- och erfarenhetsmatriserna.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1521/2007](#) av den 19 december 2007 om godkännande av ett nytt användningsområde för *Enterococcus faecium* DSM 7134 (Bonvital), tillhörande kategorin ”zootekniska tillsatser”, gruppen ”medel som stabiliserar tarmfloran”, som fodertillsats.

- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1520/2007](#) av den 19 december 2007 om permanent godkännande av vissa fodertillsatser, tillhörande grupperna "mikroorganismer" och "enzymer".
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1519/2007](#) av den 19 december 2007 om ändring av förordningarna (EG) nr 2430/1999, (EG) nr 418/2001 och (EG) nr 162/2003 när det gäller villkoren för godkännande av vissa fodertillsatser som tillhör gruppen "kocidiostatika" och "andra medicinskt verksamma substanser".
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1501/2007](#) av den 18 december 2007 om godkännande av ett nytt användningsområde för endo-1,4-beta-xylanas EC 3.2.1.8 (Safizym X), tillhörande kategorin "zootekniska tillsatser", gruppen "smältbarhetsförbättrande medel", som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1500/2007](#) av den 18 december 2007 om godkännande av ett nytt användningsområde för 6-fytas EC 3.1.3.26 (Ronozyme), tillhörande kategorin "zootekniska tillsatser", gruppen "smältbarhetsförbättrande medel", som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1432/2007](#) av den 5 december 2007 om ändring av bilagorna I, II och VI till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 beträffande märkning och transport av animaliska biprodukter. Dokumentet förordar bland annat att en "*standardiserad färgkodning av förpackningar, behållare och fordon används vid handel*" med animaliska biprodukter. Förordningen förtydligar att "*för transport av animaliska biprodukter på deras eget territorium får medlemstaterna kräva att ett annat handelsdokument används*" (dvs inte den komplicerade form som finns i förordningen 829/2007, se nedan). Förvisso ska en diskussion ske med SJV som är kontrollmyndighet i fodersammanhanget. Bestämmelserna ska tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2008.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1380/2007](#) av den 26 november 2007 om godkännande av endo-1,4-beta-xylanas (Natugrain Wheat TS), tillhörande kategorin "zootekniska tillsatser", gruppen "smältbarhetsförbättrande medel", som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1256/2007](#) av den 25 oktober 2007 om ändring av förordningen (EG) nr 829/2007 avseende övergångsperioden för handelsdokument och hälsointyg för animaliska biprodukter. Dokumentet förlänger övergångsperioden med tre månader – bestämmelserna angående det nya handelsdokumentet skall därmed tillämpas fr.o.m. senast den 1 maj 2008.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1143/2007](#) av den 1 oktober 2007 om ändring av förordning (EG) nr 256/2002 när det gäller godkännande av preparatet av *Bacillus cereus* var. *toyoi*, tillhörande gruppen "mikroorganismer", som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1142/2007](#) av den 1 oktober 2007 om godkännande av ett nytt användningsområde för 3-fytas (Natuphos), tillhörande kategorin "zootekniska tillsatser", gruppen "smältbarhetsförbättrande medel", som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1141/2007](#) av den 1 oktober 2007 om godkännande av 3-fytas (Rovabio PHY AP och Rovabio PHY LC), tillhörande kategorin "zootekniska tillsatser", gruppen "smältbarhetsförbättrande medel", som fodertillsats.

- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1140/2007](#) av den 1 oktober 2007 om preliminärt godkännande av en ny användning av en redan godkänd fodertillsats, tillhörande gruppen ”enzymer”.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1139/2007](#) av den 1 oktober 2007 om godkännande av L-arginin, tillhörande kategorin ”näringstillsatser”, gruppen ”aminosyror, deras salter och analoger”, som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1138/2007](#) av den 1 oktober 2007 om godkännande av ett nytt användningsområde för bensoesyra (Vevo Vitall), tillhörande kategorin ”zootekniska tillsatser”, gruppen ”andra zootekniska tillsatser (pH-sänkande i urin)”, som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 1137/2007](#) av den 1 oktober 2007 om godkännande av *Bacillus subtilis* (O35), tillhörande kategorin ”zootekniska tillsatser”, gruppen ”medel som stabiliserar tarmfloran”, som fodertillsats.
- [Kommissionens förordning \(EG\) nr 829/2007](#) av den 28 juni 2007 om ändring av bilagorna I, II, VII, VIII, X och XI till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 beträffande utsläppande av animaliska biprodukter på marknaden. Dokumentet fastställer bland annat en förlaga till handelsdokument (mycket detaljerad för övrigt) som skall åtfölja animaliska biprodukter och bearbetade produkter under transport (skall tillämpas fr.o.m. den 24 januari 2008 – se dock förordningen 1256/2007 ovan!). Observera att i vissa fall krävs nu transportörens försäkran om att bl.a. ”*alla försiktighetsåtgärder har vidtagits för att undvika dels att... de transporterade varorna ... kontamineras med patogen agens, dels korskontaminering mellan olika kategorier under transport*”. Dokumentet förutsätter härmed mycket intensivare samarbete mellan tillverkaren och transportören.

Incidenter med bristande fodersäkerhet

Information från EUs rapporteringssystem "Rapid Alert System for Food and Feed" (RASFF)

Alert notification: fodret eller livsmedlet som innebär en risk finns ute på marknaden och omedelbara åtgärder krävs.

Information notification: fodret eller livsmedlet innebär en risk, men övriga medlemmar i RASFF behöver ej vidta någon omedelbar åtgärd eftersom produkten ej nått deras marknad.

Nedan finns en sammanställning över risker i foder som inrapporterats till [RASFF](#) vecka 1 2008 – 10 2008.

ALERT NOTIFICATIONS

Date	Notified by	Ref	Reason for notifying	Type of control	Status
26/02/2008	The Netherlands	2008.0215	Dioxin-like polychlorobifenyls (sum of dioxins and dioxin-like PCBs = 2.5 pg WHO TEQ/g) in copper chelate from the United States	Official control on the market	Distribution on the market (possible)
21/01/2008	Belgium	2008.0069	Salmonella in dog chews from Thailand	Border control – screening sample	Distribution on the market (possible) / destination of the product identified
14/01/2008	Poland	2008.0044	Processed animal protein (muscle fibres and bone fragments of land animals) in whole dried porcine blood from Italy	Official control on the market	Distribution on the market (possible) / product (to be) returned to dispatcher
07/01/2008	Poland	2008.0013	Dioxins (2,77 ng/kg – ppt) in fishmeal from Denmark	Official control on the market	Distribution on the market (possible) / product (to be) withdrawal from recipient(s)

INFORMATION NOTIFICATIONS

Date	Notified by	Ref	Reason for notifying	Type of control:	Status
07/03/2008	Austria	2008.0270	DDT (190.28 µg/kg – ppb) in complementary feed from India	Official control on the market	Distribution on the market (possible) / prohibition to trade – sales ban
07/03/2008	Belgium	2008.0268	Salmonella (1 out of 5 samples) in dry pet food from Canada	Border control – screening sample	Distribution on the market (possible) / destination of the product identified

04/03/2008	Poland	2008.0256	Salmonella in soybean meal from Argentina	Border control – screening sample	Distribution restricted to notifying country / product (to be) detained
29/02/2008	Belgium	2008.0242	Salmonella in dry pet food from China	Border control – screening sample	Distribution on the market (possible) / destination of the product identified
29/02/2008	Finland	2008.0241	Salmonella Mbandaka in dog chews from China	Official control on the market	Distribution restricted to notifying country / product (to be) withdrawal from sale
28/02/2008	Sweden	2008.0237	Salmonella cubana (1 out of 10 samples /25g) in soya pellets from Aruba	Company’s own check	Distribution on the market (possible) / physical treatment
27/02/2008	Finland	2008.0225	Salmonella Mbandaka (in 8 out of 50 samples) and Salmonella Senftenberg in rapeseed meal from Germany	Official control on the market	Distribution restricted to notifying country / physical treatment
27/02/2008	Sweden	2008.0224	Salmonella Livingstone (in 1 out of 10 samples) in rapeseed meal from Poland	Company’s own check	Distribution on the market (possible) / physical treatment
27/02/2008	Sweden	2008.0223	Salmonella Livingstone (in 1 out of 10 samples) in rapeseed meal from Poland	Company’s own check	Distribution on the market (possible) / physical treatment
27/02/2008	Sweden	2008.0222	Unauthorised genetically modified (LL Rice 601) dry pet food for dogs from the United States	Official control on the market	Distribution restricted to notifying country / product (to be) withdrawal from sale
27/02/2008	Sweden	2008.0221	Unauthorised genetically modified (LL Rice 601) dry pet food for dogs from the United States	Official control on the market	Distribution restricted to notifying country / product (to be) withdrawal from sale

25/02/2008	Belgium	2008.0214	Salmonella in processed pet food (other than canned) from the United States	Border control – screening sample	Distribution on the market (possible) / destination of the product identified
13/02/2008	Belgium	2008.0164	Insoluble impurities (3.67; 0,54%) in mixed animal fat from Belgium	Official control on the market	Distribution on the market (possible) / product (to be) withdrawal from recipient(s)
31/01/2008	Latvia	2008.0117	Salmonella (present in 4 out of 5 samples) in sunflower seed oilcake from Ukraine	Border control – screening sample	Distribution restricted to notifying country
25/01/2008	The United Kingdom	2008.0089	Salmonella in soluble wheat protein from the United Kingdom	Company's own check	Distribution on the market (possible) / product (to be) withdrawal from recipients
22/01/2008	Belgium	2008.0074	Salmonella spp in poultry meal from Spain	Official control on the market	Distribution on the market (possible) / physical treatment – heat treatment
22/01/2008	Finland	2008.0071	Salmonella Mbandaka (3 out of 53 samples) and Salmonella Senftenberg (2 out of 53 samples) in rape seed meal from Germany	Official control on the market	Distribution restricted to notifying country / prohibition to use
21/01/2008	Belgium	2008.0068	Too high count of Enterobacteriaceae (140 CFU/g) in dog chews from China	Border control – screening sample	Distribution on the market (possible) / product (to be) withdrawal from sale
16/01/2008	Sweden	2008.0052	Salmonella Agona (1 out of 4 samples) in maize gluten from Germany	Company's own check	Distribution on the market (possible)
16/01/2008	Sweden	2008.0048	Salmonella Liverpool (1 out of 8 samples) in palm kernel expellers from Malaysia, via the Netherlands	Company's own check	Distribution on the market (possible)
14/01/2008	Sweden	2008.0043	Salmonella infantis (1 out of 10 samples) in rape seed	Company's own check	Distribution on the market (possible) / physical treatment – heat treatment

11/01/2008	Poland	2008.0035	Salmonella in sunflower meal from Ukraine	Border control – screening sample	Distribution restricted to notifying country
11/01/2008	Poland	2008.0033	Salmonella in sunflower meal from Ukraine	Border control – screening sample	Distribution restricted to notifying country
11/01/2008	Poland	2008.0029	Salmonella in sunflower meal from Ukraine	Border control – screening sample	Distribution restricted to notifying country
08/01/2008	Belgium	2008.0019	Too high count of Enterobacteriaceae in dog chews from Thailand	Border control – screening sample	No distribution / product (to be) detained
08/01/2008	Finland	2008.0018	Salmonella Mbandaka and salmonella Senftenberg in rape seed meal from Germany	Official control on the market	Distribution restricted to notifying company / prohibition to use

BORDER REJECTIONS

Date	Notified by	Ref	Reason for notifying	Action (to be) taken
25/02/2008	Germany	2008.AIZ	Specified risk material (SRM) in dog chews from India	Product (to be) re-dispatched
20/02/2008	Poland	2008.ATE	Prohibited substance chloramphenicol (7.18 µg/kg – ppb) in skimmed milk powder from Ukraine	Product (to be) re-dispatched
15/02/2008	Lithuania	2008.AHN	Salmonella spp (5 out of 5 samples) in fish meal from Morocco	Product (to be) seized
28/01/2008	Poland	2008.AEO	Prohibited substance chloramphenicol (50,77; 32,99 µg/kg – ppb) in full fat milk powder from Ukraine	Product (to be) re-dispatched
21/01/2008	The United Kingdom	2008.ADN	Aflatoxins (B1=230 / B1=600 / B1=72 / B1=130 / B1=130 / B1=270 / B1=170 / B1=210 µg/kg – ppb) in groundnuts for bird feed from Ghana	Product (to be) re-dispatched
17/01/2008	Poland	2008.ADA	Too high count of Enterobacteriaceae (32; 300; 2300/g) and unauthorised animal ingredients (feathers, fish bones, hulls) in fish meal from Brazil	Product (to be) re-dispatched

16/01/2008	The United Kingdom	2008.ACP	Too high count of Enterobacteriaceae (>1100 CFU/g in dog chews from China	Product (to be) re-dispatched
15/01/2008	Germany	2008.ACM	Specified risk material (SRM) (category 1) in and suspicion of fraudulent health certificate(s) (copy only) for dog chews from India	Product (to be) destroyed
04/01/2008	Greece	2008.AAV	Salmonella in fishmeal from Panama	Product (to be) re-dispatched
03/01/2008	Italy	2008.AAE	Salmonella Tennessee in cottonseed from Brazil	Physical treatment

Övrigt

Enheten för Kemi, miljö och fodersäkerhet önskar alla en varm och solig vår!

